

Η ΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

Ὡς συνεργάται δεκτοὶ πάντες.
Συνοδομαί δεκταί
εἰς χαρτονομίσμα παντὸς ἔθνους,
προκληρωταί.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ — ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΚΑΛΩΤΕΧΝΙΑ

Ἐκάστον φύλλον λεπτὰ 15.
Πώλησις εἰς τὰ κίβικια καὶ πρακτο-
ρεία. Τόμοι ἀπλ. δρ. 8, χαρτῶδ. 10.
Ἐπιτομικῶν ἐργάτων 14.

ΓΡΑΦΕΙΑ ἐν ὁδῷ Ῥόμης, ὀπισθεν τοῦ Ναοῦ ἀριθ. 9 — ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ : Ἐσωτερ. δρ. 8. — Ἐξωτερ. φρ. 12

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : Αἱ διάφοροι περὶ κινήσεως τῆς γῆς θεωρίαι ὑπὸ Ἀ. Γ. Ἀρβανίτου. — Ἐντυπώσεις ἀπροσδοκῆτου ἐκδρομῆς ἀνὰ τὴν Χαλκίδα, Λαμβαν. Βόλον ὑπὸ Ροῦ. — Αἱ παράδοξοι περιπέτειαι ἑνος Ῥώσου σοφοῦ (συνέχεια) (μετ' εἰκόνων) (μετάφρασις) ὑπὸ Φ. Πρίντζη. — Οὐραία (ποίημα) ὑπὸ Πενθ. Κορυδαλοῦ. — Ἐρως καὶ μανία (ποίημα) ὑπὸ Γ. Α. Καρυστινάκη. Αἰνίγματα Ἀλληλογραφία. — Ἀγγελαί.

ΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΠΕΡΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΓΗΣ ΘΕΩΡΙΑΙ

Ἡ βαθεῖα ἀρχαιότης στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἀμέσου ἀντελήψεως θεωρεῖ τὴν γῆν ἀκίνητον καὶ κατέχουσαν τὸ μέσον τοῦ σύμπαντος, περὶ αὐτὴν δὲ στρεφόμενον τὸν ἀστερόεντα οὐράνιον θόλον. Ἀλλὰ καὶ σήμερον ἀκόμη ὑπάρχουσιν ἀπλοὶ ἄνθρωποι, οἵτινες ἀγνοοῦσιν, ὅτι ἡ γῆ, ἢ ἡ ζῶμεν, ἀποτελεῖ κόκκον κόνεως ἐν τῷ ἀπείρῳ τοῦ σύμπαντος τῆδε κάκιστε φερόμενον. Μήπως δὲ νομίζουσιν, ὅτι ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ ὅλοι οἱ ἀστέρες εἶνε προωρισμένοι διὰ τὴν γῆν καὶ τὸν ἄνθρωπον;

Ἡ ἰδέα περὶ ἀκινήσεως τῆς γῆς ἦτο γενικὴ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν πρωτογενῆ ἐποχὴν τοῦ πνεύματος, ὅποτε αἱ ἐπιστήμαι πᾶσαι εὐρίσκονταί ἐν τοῖς σπαργάνοις αὐτῶν, καὶ ὅποτε τὸ πνεῦμα εἶνε δούλον τῶν αἰσθήσεων. Τῶντι ἐπειδὴ ἡ ὄρασις παριστά, ὅτι κινεῖται ὁ ἥλιος καὶ ὅλος ὁ οὐρανός, τὸ πνεῦμα δέχεται τὸ φαινόμενον ὡς πραγματικόν καὶ θὰ παρέλθῃ πολὺς χρόνος, μέχρις ὅτου δυναθῆ ἢ λογικὴ σκέψις νὰ καταβάλλῃ τὴν ἐκ τῆς αἰσθήσεως ἀντίληψιν.

Εἰς τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαιότητος, Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, ἀκμάσας περὶ τὸ 600 π. Χ. ὁ δοῦναι πρῶτος θεωρίαν περὶ ἀρχῆς τῶν ὕδατων, εἰδέθη τὴν γῆν γεννηθεῖσαν ἐκ τοῦ ὕδατος — ὅπερ θεωρεῖ ὡς τὸ πρωτογενές καὶ δημιουργικόν στοιχεῖον — καὶ μένουσαν ἐπ'

αὐτοῦ ἀκίνητον. Ἀλλὰ καὶ οἱ μετέπειτα φιλόσοφοι Ἀναξίμανδρος, Ἀναξίμενης καὶ Ἡράκλειτος δὲν εἶχον ἰναντίαν γνώμην. Ὁ σύγχρονος ὁμοῦ τοῦ Θαλῆτος Πυθαγόρας καὶ ἡ σχολὴ αὐτοῦ φαίνεται, ὅτι τὴν ἰδέαν περὶ ἀκινήσεως τῆς γῆς δὲν θεωροῦν ἀληθῆ. Ὡς γνωστὸν ὁμοῦ ἢ Πυθαγόρειοι σχολῆ εἶχεν ἰδρυθῆ ὑπὸ τύπους παραδόξους. Οἱ ἑταῖροι αὐτῆς ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ μὴ δημοσιεύουσιν οὐδεμίαν ἐκ τῶν δοξασίαν τῆς σχολῆς. Παρελθόντος ὁμοῦ ἰκανοῦ χρόνου ὁ μαθητὴς τοῦ Πυθαγόρου Φιλόλαος ἐξορισθεὶς ἐκ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος, ἐνθα ἦτο ἡ ἔδρα τῆς πρὸ μικροῦ διαλυθείσης σχολῆς, ἐνόμισεν, ὅτι δὲν ὑπεχρεῖτο νὰ τηρῆ μυστικὰς τὰς δοξασίας καὶ ἀνακαλύψῃς του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ σπουδαία περὶ κινήσεως τῆς γῆς καὶ δὴ περὶ τὸ κεντρικόν πῦρ, οὗτινος ἀνταύγια εἶνε ὁ ἥλιος. Τί σημαίνει, ἂν ἡ ἰδέα αὕτη ἢ σφαλερὰ περὶ δευτερεύον τι ὄλαι αἱ ἀνακαλύψεις καὶ ἱσχυρίσεις ἔχουσιν ἐν ἀρχῇ τί τὸ σφαλερόν. Ἦτο ὁμοῦ θρίαμβος τοῦ καθιστώτος, καὶ αὕτη ἦτο ἡ αἰτία νὰ πολεμηθῆ σφοδρῶς, ὅπως παρέλθωσι πολλὰ ἔτη καὶ ἀναλάμψῃ.

Καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων δὲν ἦτο ἰναντίος τῆς περὶ ἀκινήσεως τῆς γῆς θεωρίας. Αὕτη ἦτο ἡ ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης παραδεδεγμένη καὶ τὴν ἠπάσθη χωρὶς νὰ τὴν ἐξε-

Οἱ κάτοικοι τῆς σελήνης, ὡς ἐφάντασθησαν αὐτοῖς οἱ Ἀστρονόμοι τάση.

Ότε όμως ιδημοσιεύθησαν αι δοξασεις του Φιλολάου, ο Πλάτων, πρεσβύτερος, τότε μετεμελήθη δια την πλάνην του, κατά την μαρτυρίαν του Θαοράτου. Άλλ' ει και ο Πλάτων ανέγνωρισε την άξίαν της υποθέσεως ταύτης κατά τα τελευταία του βίου του έτη, τούτο δέν ημπόδισε τον Άριστοτέλη, όπως κηρυχθή σφοδρός πολέμιος αυτής. Και δέν εδύνατο να εύρηθ' όληθριώτερος τούτου πολέμιος. Μεθ' όλας τας αστρονομικας και φυσικας γνώσεις, τας οποιας εκίκητητο ο Άριστοτέλης, ζμεινεν υποτεταγμένος υπό την φαινομενικήν άκινησίαν της γης, ενώ είχαν άρκετόν καιρόν, όπως μελετήση το σύστημα του Φιλολάου, όπερ ανέπτυσσε τότε ο Άρισταρχος ο Σάμιος, δέχθεις την περί τον ήλιον περιφοράν η μάλλον κυλιθήσιν, προς εξήγησιν της ημερησίας κινήσεως του ουρανού και δάση εις αυτό την προσήκουσαν άξίαν. Το έπολείμενον όμως και έχων ύπέρ αυτού τους άπλουστερούς, όστινες φανατικώτερον ήμμένοντες εις το καθέστος, κατώρθωσε να καταβάλλη αυτό προς ζημίαν της επιστήμης.

Ούτως ήμελλε να καταπέση μία τών σπουδαιοτέρων επιστημονικών θεωριών της αρχαιοτήτος και η πρόδοος της επιστήμης να σταματήση εκεί, όπόθεν μετά διαχίλια περίπου έτη ήμελλε να εκινήσιν πάλιν.

Μεταξύ τών πολλών αντίρρήσεων, τας οποιας προεβάλλον οι πολέμοι του Άρισταρχείου συστήματος, μία ήτο και η εξής: άν δηλαδή υποτεθή, ότι η γη κινείται, τότε η θέσις τών άπλανών αστέρων πρέπει να μεταβάλληται. Ο Άρισταρχος όμως άπήνησεν, ότι οι αστέρες είνε σώματα πολύ άφιστώτα της γης, ούτως ώστε η τροχιά αυτής συγκρινόμενη προς την απόστασιν αυτών είνε έλαχίστη. Τούτο όμως δέν εφάνη πιστευτόν και το σύστημα κατέπεσε και έλησημονήθη, και ο άρχαιος κόσμος εξηκολούθησε να θεωρή τον ήλιον άκίνητον ως πλανήτην κινούμενον περί την γην κατά κύκλον και ισοταχώς. Και η μέν κινήσις του ήλιου ως μη ούσα πολύ άνώμαλος εξηγείτο επί τη παραδοχή ταύτη ένόσφ δέν εξητάζετο λεπτομερίτερον, κατόπιν όμως ήρχισε να καταφαίνεται εκ της άνισότητος τών όρών του έτους, ότι η του ήλιου κίνησις δέν ήτο δυνατόν να είνε ισοταχής. Η άνακαλύψις αυτή της άνισότητος τών όρών όφειλεται εις τον μέγιστον τών αστρονόμων της αρχαιοτήτος Ίππαρχον, όστις ίνα εξηγήσιν ταύτην παρεδίδθη την περί την γην κινήσιν του ήλιου ισοταχώς ούχι όμως και το όπερ η γη κατέχει το κέντρον της περιφοράς. Προς εξήγησιν δε της κινήσεως τών πλανητών, ήτις είνε πολυπλοκώτερα, παρεδίδθη ο Ίππαρχος τους επίκυκλους. Έδέχετο δηλ. ότι οι πλανήται δέν κινούνται άμέσως περί την γην, αλλά διαγράφουσιν εν τω κενώ τροχιάς κυκλικάς, τών όποιων τα κέντρα διάτρέχουσι κύκλους περί την γην ισοταχώς. Οι περιφερόμενοι ούτοι κύκλοι είνε επίκυκλοι. Ούτως έμπορφήτο το Πτολεμαϊκόν σύστημα, όπερ είνε άρκούντως πολυπλοκον χωρίς να δύναται να ικανοποιήση πάσας τας άπαιτήσεις της επιστήμης. Διέμεινεν όμως επί πολύ παραδεκτόν μέχρις ότου κατά τον 16ον μ. Χ. αιώνα αι ένδελεχείς παρατηρήσεις προς διάφορα φαινόμενα μελετηθέντα έπισταμένως υπό του Νικολάου Κοπερνίκου α) άπέδειξαν το πεπτωκός σύστημα άληθέστατον. Τούτο βεβίαιως συν τω χρόνω και άναπτυσσομένης της επιστήμης ήμελλε να κατανοηθή και μάλλιστα δια δύο λόγους, πρώτον διότι η αστρονομία δια καταμετρήσεων εξαγει ασφαλώς, ότι ο ήλιος είνε 1404928κις όγκωδέστερος της γης, όθεν και λογικώτερον είνε να παραδεχθώμεν, ότι η μικρά γη στρέφεται περί το παμμέγιστον τούτο σώμα, δεύτερον δε παρατηρείται, ότι και άλλα ουράνια σώματα πολύ προς την γην όμοιάζοντα, ως ο Έρμής και η Άφροδίτη, εξ άμέσου παρατηρήσεως φαινονται περί τον ήλιον στρεφόμενα. Ούτοι και άλλοι λόγοι εξ ίσου σοβαροί ήγαγον τον Κοπερνίκον εις την σπουδαίαν ταύτην

άνακάλυψιν. Άλλα τούτο δέν είνε άνακαλύψις, αλλά μάλλον άποκαλύψις τεθαμμένης θεωρίας, της του Φιλολάου και Άρισταρχου, και, ως ο ίδιος όμολογεί μετριοφρονιστάτα, την άνακαλύψιν του όφειλει εις τους δύο τούτους μεγάλους της αρχαιοτήτος άνδρας. Είς το Κοπερνίκειον σύστημα αντικαθίστανται οι επίκυκλοι του Πτολεμαϊκού δια της περι τον ήλιον κινήσεως της γης μετά της παραδοχής, ότι ο ήλιος δέν κατέχει το κέντρον της τροχιάς. Και ήδη άρχεται νέα πάλη κατά της παραδοχής του άναφανομένου συστήματος. Εύρισκόμεθα εις εποχήν, καθ' ήν το πνεύμα είνε δούλον θρησκευτικού φανατισμού εκ τών δεινοτέρων, είνε η εποχή, καθ' ήν εύκόλως δύναται τις ν' αναβή επί της πυράς του ίερού δικαστηρίου. Έκείνος όστις έτόλμησε μετά ζήλου να υποστηρίξη το σύστημα τούτο και να συγγράψιν περί αυτού είνε ο Γαλιλαίος α) και άν όφειλη η άνωπότις εις τον Κοπερνίκον την μεγαλήν ταύτην άνακάλυψιν, εις τον Γαλιλαίον τον μαρτυρήσαντα ύπέρ αυτής όφειλει την παραδοχήν της.

Περί την αυτην σχεδόν εποχήν ο Δανός αστρονόμος Tycho—Brahé β) είνε έπιούρι σύστημά τι μετέχον του τε Πτολεμαϊκού και του Κοπερνικείου, μη δεχόμενον την κινήσιν της γης, δέν έγινετο όμως ούδαμώς παραδεκτόν. Μέχρι τούδε λοιπόν το μόνον σύστημα, δι' ου δύναται να εξηγηθώσιν όπωσδήποτε τα ουράνια φαινόμενα είνε το Κοπερνίκειον. Λέγομεν όπως δήποτε, διότι και τούτο δέν είνε καθόλου ακριβές. Μεταξύ τών πορισμάτων της θεωρίας και τών παρατηρήσεων υπάρχει άσυμφωνία πολύ έπίσπαστη, καθόσον μάλλιστα αι παρατηρήσεις είνε πλειόταται.

Έπρεπε λοιπόν να εύρηθ' άλλο σύστημα, το όποϊόν να μη παρουσιάσιν τας ίδιαις άδυναμίας. Μετά πάροδον μικρού χρόνου το σύστημα τούτο ήφευρέθη και κατενοήθη σαφώς ο μηχανισμός του ήλιακού συστήματος. Η κυκλική κινήσις δέν είνε η άληθής κινήσις: οι πλανήται και η γη, ως και οι δορυφόροι τούτων, γράφουσιν περί τον ήλιον τροχιάς έλλειπτικές, τών όποιων την έτέραν έστίαν κατέχει ο ήλιος. Τούτο άπέδειξεν ο μαθητής του Γαλιλαίου Κέπλερος γ), όστις μετά μακρούς ύπολογισμούς έχων ύπ' όφιν τας παρατηρήσεις του Άρεος τας γανομένας υπό του Tycho—Brahé, έστήριξε τον ουράνιον μηχανισμόν εις τρεις νόμους, τους εξής: 1) Αι τροχιαί τών πλανητών είνε έλλείψεις, τών όποιων την έτέραν έστίαν κατέχει ο ήλιος. 2) Τα υπό της από του ήλιου μέχρι τών πλανητών έπιβατικής ακτίνας καταγραφόμενα έμβαδά είνε ανάλογα προς τον χρόνον και 3) οι κύβοι τών μεγάλων ήμιαζόνων τών τροχιών τών πλανητών είνε άνάλογοι προς τα τετράγωνα τών χρόνων, καθ' ους οι πλανήται εκτελοϋσι την περί τον ήλιον περιφοράν.

Τούτο είνε το σύστημα του Κεπλέρου, δι' ου εξηγούνται πάντα τα μηχανικά φαινόμενα της κινήσεως τών ουρανίων σωμάτων και οι άνωτέρω νόμοι δέν είνε τυχαίοι, αλλά φυσική συνέπεια της παγκοσμίου βαρύτητος.

Αίγιον 16 Αυγούστου 1895

Άνδρέας Π. Άρβανίτης

α) Γαλιλαίος, μέγας φυσικομαθηματικός, γεννήθη τω 1544 και άπέθανε τω 1612 βασανισθείς τρικυλοτρόπως υπό του δικαστηρίου της ίερής εξέτασεως, διότι παρεδίδθη την κινήσιν της γης.
β) Tycho—Brahé γεννήθη τω 1546, και άπέθανε τω 1601.
γ) Ο Κέπλερος γεννήθη τη 27 Δεκεμβρίου 1571 και άπέθανε τω 1630.

α) Νικ. Κοπερνίκος, αστρονόμος έπίσημος, γεννήθη εν Θόρνφ της Πρωσίας τω 1473 και άπέθανε τω 1543.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟΥ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

ΑΝΑ ΤΗΝ ΧΑΛΚΙΔΑ ΔΑΜΙΑΝ ΚΑΙ ΒΟΔΩΝ

(Συνέχεια, ίδι προηγ. φύλλον)

Ήτο ήδη έκτη ώρα της πρωίας, αι δε λέμβοι είχαν περικυλώσει το άτμόπλοιον και σχεδόν πάντες οι επίβαται εξήρχοντο αυτού.

— Πηγαίνομεν και ήμεϊς να ιδώμεν την Χαλκίδα, είπον εις τον υιόν μου.

Και εν τω άμα επίβαντες λέμβου επλέομεν προς την ακτήν, μετά δύο περιγηγητών, ένός Γάλλου και ένός Γερμανού, μεθ'ών έχομεν συνταξιδεύσει και όστινες καθ' όλην την διάρκειαν του άπ' Αθηνών πλοϋ άκατακούτως ανεγίνωσκον, αντι να θαυμάζωσι τα όντως θαυμάσια περίξ αυτών τοπεία και ν' απολαμβάνωσιν άνέτως όλου εκίνου του μαγικού όρίζοντος και της φυσικής καλλονής.

— Όποια παραδοξότης! είπον, Γάλλος και Γερμανός όμοι! Ο υιός μου έδωκεν άφορμήν συνομιλίας.

— Μοι δίδετε τα γυαλιά σας να παρατηρήσω; είπε προς τον ένα εξ αυτών, δεικνύων ώρατα διοπτρα, άτινα έκράτει.

— Μάλιστα, ιδού, τω είπεν έλληγιστί, προσφέρων αυτώ ταυτα και μειδιών.

— Συγχαρήσατε το παιδικόν θάρρος του, τω είπον τότε εγω γαλλιστί, η περιεργία.

— Ναι, μ'ι άρέσει η παιδική αφέλεια, άπήνησε. Φαίνεται δε ότι είνε πολύ περίεργος και έξυπνος, προσέθηκε, διότι τον παρετήρησα εις το άτμόπλοιον τα πάντα να εξετάζη και παντού να μεταδαινη.

— Ναι, είνε πολύ φιλοπερίεργος και φιλομαθής. Και ούτω συνομιλούντες εξήλθομεν όμοι εις Χαλκίδα, ης η προκουμία την χειρίστην μοι προϋξήθησεν έντύπωσιν.

Μικρά λωρίς γης, άνευ προκουμίας τεχνητής και ούδενός άξιοσημείωτου αντικείμενου, μετ'εκτεταμένου ήρειπωμένου ένετικου τείχους εις δεκαπέντε ως εγγιστα μέτρων απόστασιν από της ακτής, μετά θαλωτής πρό ήμών μεγάλης ύψους, του ρυθμού εκίνου, και πρό αυτής τριακοντάς ανθρώπων εκ τών φιλοπερίεργων κατοίκων της χώρας και έτεροι τοσοῦτοι άγθοφόροι και λεμβοϋχοι αποτελοϋσι το όλον της πρώτης Χαλκιδικής απόψεως, ήτις εισάγει το πνεύμα σας εις τας μελανώτερας σελίδας της ιστορίας του ήρέμου, κομφου και φυσικώς θελακτικού εκίνου μέρους.

— Έβω είνε η Χαλκίς; μοι λέγει τότε ο υιός μου, αυτό είνε το ώρατον μέρος, το όποϊόν τόσον έπαινοϋσι;

— Και εγω άπορω, τω άπαντώ, ως προχωρήσωμεν και θα ιδώμεν τί πρᾶγμα είνε.

— Ο δήμαρχος των άπ' έδω έρχεται; με έρωτᾶ είτα.

— Έως τώρα, ναι, άργότερον ίσως θα εισέρχεται άπ' εκείνο το μέρος, το όποϊόν βλέπετε, ότι τω έτοιμάζον άλλοι εκεί έμπρός, τω άπαντώ, δεικνύων αυτώ τα ανεγειρόμενα κρηπιδώματα της νίας γεφυρας.

— C'est ici Chalcis sans doute; με έρωτᾶ εις τών περιγηγητών;

— Ουί, c'est ici l'entrée de Chalcis, τω άπαντώ και άμφοτέροι ανοίξαντες βιβλίον ήρχισαν ν' αναγινώσκωσι.

— Τί άνόητοι! μοι λέγει ο υιός μου τότε, δέν βλέπουν πῶς είνε ένετικόν τείχος, και πρέπει να το μάθουν τώρα από τα βιβλία που ήνοιξαν;

— Τι λέγει, τι λέγει; με έρωτᾶ ο γερμανός.

— Ναι, λέγει να σας είπω, τω άπαντώ, ότι είνε ένετικά τείχη, τα όποια ήγειραν οι ένετοι εις εποχήν κα ήν εκυριάρχουν ένταῦθα δια να εξασφαλίσωσι την πόλιν από τους έχθρους και πειρατάς και τα όποια τώρα, ως βλέπετε, εύρίσκονται εις την παραμυθίν των, και άπορεί πῶς δε τα γυμρίζετε αυτά, άλλ' ανοίγετε ένώπιόν του συγγράμματα δια να τα μάθετε τώρα.

Οι σοφοί περιγηγηται παρατηρήσαντες μετ' εκπλήξεως άλληλους εκλείσαν τα βιβλία των εν τω άμα και έλαβον έναντίαν διεύθυνσιν χωρίς να μᾶς αποχαιρετίσωσιν.

— Είνε άγενεις και εθύμωσαν, μοι λέγει ο Τάκης.

— Αί, παιδί μου, τω άπαντώ, μια φορά όταν Γερμανοί, Γάλλοι και Άγγλοι ήρχοντο εις την Ελλάδα, τους εξελαμβάνομεν

ως περίεργα και σοφα όντα, μόνον και μόνον διότι έκράτουν εν βιβλίον. Τώρα, κατάλαβαν πῶς τους ένόησαμεν και πού και που βλέπετε κανένα άπ' αυτούς με βιβλία.

— Μα ήκουσα πῶς μερικοί άμα επέσπασαν εις την πατρίδα των έγραψαν πολλά κακα-κατα της Ελλάδος.

— Ναι, διότι η Έλλάς ένεκα της αρχαίας της ιστορίας είνε περίεργος και διδακτικός τόπος δια τους Εύρωπαίους, όστινες πάντοτε μετά προσοχής μελετοϋν, όσα γράφονται περί αυτής. Μερικοί λοιπόν εξ αυτών, πονηροί και πτωχοί, νοήσαντες την άδυναμίαν τών συμπατριωτών των αντιθέτως τών πάντοτε ύπέρ της Ελλάδος γραφόντων, έγραψαν κατά και έλαβον άξίαν και χρήματα.

— Άφοϋ έγραψαν πρώτον τόσα καλά, ύστερον έγραψαν τόσα κακα, αυτοί οι λεγόμενοι εύγενεις και προτάται.

— Δέν τους άρνεϊς;... Έμπρός, ως εισέλθωμεν να ιδώμεν τί πρᾶγμα είνε αυτή η Χαλκίς.

Διελθόντες την θύραν του ένετικου τείχους εύρέθημεν πρό μικράς άνωμάλου και άκανονιστου πόλεως, ης αι όδοι και αι οικίαι είνε εξ εκάτων, ως κατεσκευάζει τις άμα συνοικείται μια πόλις, εν η ούδεμία άρχη ύπάρχει, ούτε έπιδύματα άλλ' ούτε και συντρέχουσα και ης οι κάτοικοι ειπή και ως έτυχεν άνευ σχεδίου και όδηγού κτίζουσι και βιοϋσιν.

— Όδοι στεναί και πλατείαι άκανονιστοι και άκατανοήτου τάξεως και ρυθμού, οικοδομαί πάσης τάξεως και διασκευής, καταστήματα παρημελημένα και άναρμωστα εις την εποχήν άποτελοϋσι την σύγχρονον ταύτην πόλιν.

Η Χαλκίς, ως γνωστόν, κείται επί λαμπροτάτης και ασφαλούς ύπό στρατηγικήν έποψιν θέσεως. Δεσπόζει του στενού του Εύρίπου, περιβάλλεται έτι υπό παχυτάτου λιθοκτιστου τείχους μετά του παρακαίμενου φρουρίου και της έναντι της Χαλκίδος επί της Στερεάς όχυρωτικής Άκροπόλεως, ήτις προσπίζει και κυριαρχεί επί μεγάλης περιοχής και δύναται εν καιρώ καταλλάλλω όχυρομένη η πόλις να καταστή κέντρον ασφαλέας, άποθήκη πολεμοφοδίων και όρμητήριον ένεργείας εις πᾶσαν ένθηκην ανάγκην.

Διελθόντες την κύλην διηυθύνθημεν προς το στενόν, ένθα πρό τριετίας κατασκευάζονται αι βάσεις και τα κρηπιδώματα της μελλούσης να τοποθετηθή μεγάλης σιδηράς γεφυρας. Το έργον υπό πᾶσαν έποψιν εφάνη ήμίν τεχνικόν, στερεόν και λαμπρόν, άλλα τέλος πάντων η βραδύτης περί την έκτέλεσιν δέν δύναται να λάβη εν πέρας; Λυπεΐται όντως ν' άκούη και βλέψη τις έργα ήμιστελή, άπασύτως εκτελούμενα και κινδυνεύοντα να ματαιωθώσιν έλλείψει θελήσεώς και σιδηράς έπιμονής, μεγάλας δε ζημιούντα την συγκοινωνίαν και τα κοινά συμφέροντα.

Αποχωρήσαντες εκείθεν διεσχίσσαμεν την άνευ ρυθμού πόλιν, ης η άποψις όλίγιστον ένδιαφέρον προβάλλει, ένεκα της άριστοτάτης κινήσεως και έλλείψεως επαγωγικών κέντρων και μετέδηνεν εύθύς προς την πανήγυριν, ήν μοι συνέστησεν ως το μόνον αξιοθέατον της χώρας σημείον. Πανήγυρις!

Ενεθυμήθην το εύθυμον, το γόνιμον, το ένδιαφέρον, το άθον, το διασκεδαστικόν, το περικαλλές και φύσει ελληνικόν, όπερ ένέχουσιν εν Έλλάδι τοιαῦτα πανηγύρεις, δυστυχώς βαθμωδόν άραιούμεναι και εξαφανιζόμεναι και έσπευσα εκεί πλήην, φροϋδι αι έλπίδες μου! άπέστειρα το όμμα εκείθεν εξ ήθιδας και εφύγομεν άμέσως, διότι παρευρέθην εις πανηγύρεις πρό εικοσαετίας εν Πελοποννήσῳ και είδον την διαφοράν.

Εκεί εδλέπετε πάντας λαμβάνοντας μέρος και πάντας συνεύθυμούντας και συνδιασκεδάζοντας από του πρώτου άρχοντος μέχρι του τελευταίου πολιτου, εν συμποσίᾳ, αδελφότητι και άρρητῳ χαρᾷ.

Δέν ήτο μόνον ή τότε πανήγυρις, έμπορικη άλλα και θρησκευτική και διασκεδαστική. Ήτο τερονόν τι, επαγωγόν, ήδδ και λαμπρόν, και έχόρευον μάλλιστα. Και τούτο ένθυμοϋμαι καλά, διότι ήναγκάσθην κατ' έθους να λαμβάνω μέρος και εις πανηγύρεις τοιαύτας έμαθα να χορεύω τους ελληνικούς χορούς, τον συρτόν, τον καλαματιανόν, τον καρσιλαμάν, τον μάλλον! Ήτο πανήγυρις σωστή! Ένώ σημειον; άκριβής παρημία. Συναθροισι μικρεμπόρων πλανωδίων, καπήλων και μερικῶν χωρικῶν προσερχομένων μόνον κατ' έθος εκεί και ούδεν πλέον, ίσταμένων δε ως πλαγγόνων εν γραμμῇ και άναμενόντων μετά τών όλίγων αυτών άσήμων έμπορευμάτων την εμφάνισιν όλίγων νικελ και δεκαρών δια να κινήσωσι τα άδρανή αυτών μέλη.

Έστρεψα την κεφαλήν όπως ιδω άν πλησίον μου εκεί εύρίσκοντο οι συνταξιδιώται! άπς περιγηγηται, όπως τους παρακα-

λέσω ν' ανδίκωσι τὰ βιβλία των και άνευρωσι τας παλαιάς ελληνικάς πανηγύρεις και έπειδή δέν ειδον αυτούς, απήλθομεν εκειθεν διευθυνόμενοι προς την πλατεία.

Ητο έτι εδδμή ώρα τής πρωίας και τὰ καταστήματα τής πόλεως ήσαν από πολλής ώρας ήδη ανοικτά. Παρατήρουν εις πάντα και ή άκίνησι εν αυτοίς προέδδθεν έλλειψιν έργασίας. Συνέκρινον δέ τότε την Χαλκίδα προς τας Πάτρας και τον Πύργον εν ώρα πένιας και μικρά κατήφεια ήρξατο να με καταλαμβάνη, έτε επιγραφή τις μοι άνέμνησεν ότι είχαν ενταυθα συνδρομητάς τινας, οδς ώφειλον να ιδω.

Ν. Ε. Παναγόσ και Δ. Φουσαράσ, έργο-στασιον Κονια και οίνοπνευματωδών ποτών, άνέγνωσα, και χωρίς να χάσω καιρόν έτοιμαζόμεν να εισέλθω, έτε πρό έμου βλέπω τον κ. Αντωνιάδην, τον γνωστόν φλεγματιάν και εργοστασιάρχην των Αθηνών, μεθ' ου συνταξιδεύουν.

- Έ! πώς σοι φαίνεται ή Χαλκίς; τον έρωτώ.
- Ούμ!... καλούτσικη, μοι άπαντά.
- Είδες την πανήγυριν;
- Δέν είναι τίποτε.

(*Επεται συνέχεια)

22 C. FAURE ET H. DE GRAFFIGNY 22

ΔΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΕΝΟΣ ΡΩΣΣΟΥ ΣΟΦΟΥ

Μετά 300 καλλιτεχνικών εικόνων εν τή κειμένω.

Κατά μετάφρασιν Φ. ΠΡΙΝΤΖΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Εξέννενηκοντα χιλιάδας λεύγας από τής γής.

(Συνέχεια, ιδέ προηγούμ. φύλλον).

Είνε πολύ περιέργον να σκεφθί τις, ότι μολονότι ή σελήνη είναι πολύ μικροτέρα τής γής, οι κάτοικοι τής σφαίρας ταύτης—έν ύπάρχωσι—δέον να έχωσιν άνάστημα ύψηλό-

Ο ούρανός, ιδώ είναι σημεία ύπάρξεως λογικών όντων.

τερον του ιδιου μας, αι δέ οικίαι αυτών διαστάσεως μεγαλειτέρας των ιδιων μας.

Ο Γάλλος σοφός, όστις τοσοούτον εκοπίασε διά την εκλαίκευσιν τής αστρονομίας, αναφέρει εν τινι συγγράμματι αυτού, ότι όντα έχοντα τό ήμύτερον άνάστημα και δύναμιν σχετικήν, μεταφερόμενα εις την σελήνην, θα έβάρυνον εκει έξάκις όλιγώτερον και θα ήδύναντο να μετακινήσωσιν όγκους βάρους

1000 χιλιογράμ. βαρύνοντας επί τής γής. Έάν δέ ή άτμόσφαιρα τής σελήνης ήτο έπαρκούς πυκνότητος, οι σεληνίται θα διέσχίζον αυτήν ως πτηνά, πλην είναι βέβαιον, ότι ή άτμόσφαιρα αυτών είναι άνεπαρκής διά τό όργανικόν τουτο φαινόμενον.

Επί πλέον γράφει, ότι όχι μόνον θα ήτο δυνατόν εις μίαν φυλήν εκ σεληνιτών, ίσην προς τας γήνους φυλάς κατά την μυικήν δύναμιν να έγείρωσιν οίκοδομάς πολύ ύψηλοτέρας των ιδιων μας, άλλ' έτι θα τοίς ήτο άναγκαίον να δώσωσιν εις ταύτας διαστάσεις γιγαντώδεις και βάσεις στερεάς και διαρκείς.

Μολονότι δέ αι παρατηρήσεις πολλών αστρονόμων βεβαιούσιν ίχνη τοιούτων οίκοδομών, δι' έξετάσεως όμως καλλιτέρας άπδειχθη, ότι τὰ φαινόμενα ταύτα δέν είναι τεχνητά αλλά φυσικά.

Ούδέν μέχρι τουθα άπδειξεν, ότι τὰ σεληνιακά άντικείμενα όμοιάζουσι προς τὰ γήινα, τούναντίον δέ τὰ πάντα εκει διαφέρουσι.

Ο ήλιος πρό όλίγου είχαν άνταίλει επί του ήμισφαιρίου τής σελήνης, εν τή όποιω τό βλήμα του Όσιπώφ είχε πέσει. Αί δέ κορυφαί των όρέων και οι κρατήρας τής περιφερείας ταύτης άνένσως άοράτου εις τὰ όψηματα των κατοίκων τής γής, προέβαλλον παμμειγθείς σκιάς πρό των προπόδων αυτών.

Έν τή μέσω εύρειας κυκλικής πεδιάδος εν ειδει βαθείας λεκάνης ύψουτο παράδοξος οίκοδομή εν σχήματι γιγαντώδους κλωβού, ούτινος αι κυκλίδες άπηρτίζοντο έξ ύψηλοτάτων δρυϊνων ίστών, συνδεδεμένων άλλήλοις διά σιδηρών ράβδων.

Ο κλωβός ούτος 4—5 μέτρων ύψους και σχήματος κωνικού ήτο βεθυθισμένος κατά τό 1/3 περίπου εν τή έδάφει· διεκρινοντο δέ εν τή πυθμήνι αυτού πέντε σώματα εκτάδην κείμενα άκίνητα και σχεδόν ταθνεώτα.

Τὰ σώματα ταύτα ήσαν τό του Μιχαήλ Όσιπώφ και των συντρόφων του. Ότε όμως αι άκτίνες του ήλιου άμυδρώς φθάνουσαι μέχρι εκει έφθασαν μέχρι του προσώπου του Γοντράν, τό σώμα αυτό εκινήθη όλίγον, τὰ μέλη του διαστάλησαν και οι όφθαλμοί του ήμιανεώγησαν. Τουτο ήρκεσεν, όπως συνέλθη εκ του βαθέος ληθάργου, όστις τον κατέγχεν.

Εμεινε πρός στιγμήν ούτω εξηπλωμένος με τους όφθαλμούς άπλανείς προς τον όρίζοντα· έίτα δέ έπερχομένης βαθμυδόν τής κρίσεως και μετ' αυτής τής μνήμης ήρξατο να σκέπτηται ότι ύρίσκετο εκει πρό πέντε ήμερονυκτιών.

Έγερθείς δέ μετὰ κόπου και στηριζόμενος επί των χειρών του ήρριψε βλέμμα περίξ αυτού και μετὰ φρίκης παρατήρησε τους συντρόφους του.

- Νεκροί! έίπε καθ' έαυτόν, νεκροί! Πλησιάσας τότε τον πλησιον αυτού κείμενον Φρικουλέ και κινών αυτόν·

- Άλκιδη! τή λέγει διά τρεμούσης φωνής, Άλκιδη! Ο μηχανικός άφωπνισθείς έτριψε τους όφθαλμούς, ύψωσε τας βλεφαρίδας και έμορμύρισεν·

- Τι είναι; τι είναι; Ζής; ζής; άνέκραξε τότε ο Γοντράν περιχαρής.

- Ναι, ως βλέπεις, ζω, πού είναι οι άλλοι; Ο Γοντράν διά τής χειρός έδειξεν αυτώ τους συντρόφους του εκτάδην κειμένους παραπλεύρας.

- Πού εύρισκόμεθα; ήρώτησεν ο Φρικουλέ.

- Έντός κλωβού τινος επί τής σελήνης, απήνησεν ο Γοντράν.

Μολονότι δέ έίπε ταύτα άρκετά μεγαλοφώνως, ο Φρικουλέ δέν ήκουε καλώς.

- Όμίλει, όμίλει δυνατώτερον, διότι ή φωνή σου δέν άκούεται, έίπεν ο μηχανικός.

- Περύργον, τί συμβαίνει; απήνησεν ο Γοντράν, ένω έγώ σοι όμιλώ μεγαλοφώνως, τί να συμβαίνει;

- Πιθανώς τὰ συστατικά τής ενταυθα άτμοσφαιρας να είναι διαφορετικά.

Στραφίντες κίφνιδίως παρατήρησαν μετὰ περιεργίας τον Όσιπώφ καθήμενον επί των ποδών του και παρατηρούντα αυτούς μετὰ περιεργίας.

- Ναι, προσέθηκον ο γέρων σοφός, ή άραιώσις του ενταυθα άέρος δύναται να είναι ή αίτία τής μη μεταδόσεως εύκόλως τής φωνής.

Ο Γοντράν και ο Φρικουλέ έπλησίασαν τότε τον γέροντα και θλίβοντες αυτού την χείρα·

- Είστε σφοδ και άβλαβής; κύριε Όσιπώφ, ήρώτησεν ο Φρικουλέ.

- Ναι, σχεδόν δέν έχω τίποτε ή μικράν έτι άτονίαν, απήνησεν ο γέρων, αλλά... ή Σιλήνη... ή θυγάτηρ μου, πού είναι;

- Η δεσποινίς κοιμάται έτι, άπεκρίθη ο Γοντράν, ήσυχάζων αυτόν· είναι εκει όπισθεν ύμών.

- Α, βοηθήσατέ με να έγερθώ, έίπεν ο γέρων, βοηθήσατέ με, διότι αισθάνομαι μεγάλην άτονίαν.

Οι Σεληνίται, οι Σεληνίται, άνέκραξε, φυλαχθείτε.

Τή βοηθεία τότε του Γοντράν και Φρικουλέ άνήγειραν την νεάνδα εκ του ληθάργου, ήτις μόλις ιδούσα τον πατέρα της και τον μνησθηρά της ζώντας, πύχαριστσε μετὰ δάκρυων τον Θεόν, όστις τους έφερεν σφούς εις την σελήνην και τέλος τον Ιωνάθαν Φαρενχάιτ, όστις μόλις άντελήφθη πού εύρίσκετο, άνέκραξε με τους γρόνθους έσφιγμένους.

- Πού είναι αυτός ο άθλιος Σάρπ; Πού είναι να τον πνίξω; Άκριβώς έβλεπον όνειρον, ότι τον συνεκράτουν έντός των όνυχων μου.

- Άληθώς, τί έγεινεν ο Σάρπ με τό βλήμά του;

- Βεβαίως θα έλαβεν άλλην διεύθυνσιν μετὰ του βλήματός του.

- Υποθέτω, υπέλαβεν ο Όσιπώφ, ότι τό βλήμά του εν φ διετέλει κδρανίς εν τή ουδετέρω ζώνη, παρεσύρθη εις την έλκτικην ζώνην υπό τής φοράς του ήμετέρου και ότι άπαξ εισελθόν εν αυτή μας ήγκατέλιπε ύπείκον εις άνωτέραν δύναμιν.

- Και πιστεύω θα έπισε πολύ μακράν άφ' ήμών, ήρώτησεν ή Σιλήνη.

- Κατά τους ύπολογισμούς μας, έίπεν ο γέρων, ο Σάρπ θα εύρίσκειται ήδη επί του έτέρου ήμισφαιρίου τής σελήνης.

- Ο! άνεφώνησε τότε ο Φαρενχάιτ έξ άγανακτήσεως, δέν θα μοι διαφύγη, θα τον συλλάβω, όπου και αν ύπάγη.

- Ας αφήσωμεν τὰ δευτερεύοντα ζητήματα, έίπε τότε ο γέρον, και ας φροντίσωμεν πρώτον περι ήμών αυτών.

- Ναι, ναι, προσέθηκον ο Γοντράν, πρέπει να σκεφθώμεν πρώτον, τί θα άπογεινώμεν ήμεις.

- Τό μάλλον επείγον είναι, φρονώ, έπείπεν ο Φρικουλέ, ν' άπαλλαγώμεν, να εξέλθωμεν εκ τής φυλακής ταύτης, εις αν εύρισκόμεθα.

- Μπα! δέν παρατήρησα τουτο, άνέκραξεν ο Ιωνάθαν Φαρενχάιτ, τις έτόλμησε να μάς θέση έντός κλωβού; ίδίως έμε τον πολίτην τής έλευθέρως Αμερικής.

- Έντός κλωβού! άνέκραξεν ο Όσιπώφ μετ' έκστάσεως, έντός κλωβού!

Και έξήταξε μετὰ προσοχής τας κυκλίδας, αιτινες ήσαν κειχασμένοι έντός τής γής. Καί μετ' όλίγον έξαλλας εκ χαράς·

- Ο ούρανός! άνεφώνησε, τρέμων εκ συγκινήσεως, ιδώ είναι σημεία φανερά τής ύπάρξεως λογικών όντων.

Πάντες έπλησίασαν αυτόν. Ο δέ Γοντράν τον ήρώτησε.

- Και πιστεύετε άληθώς, κ. Όσιπώφ εις την ύπαρξιν ανθρώπων επί τής σελήνης;

- Πώς; απήνησεν τότε ο γέρων μετὰ μεγίστης εκπλήξεως και άπορίας. Σεις έρωτάτε τουτο, σεις όστις έχομεν διά λάθωμεν τό επικίνδυνον τουτο ταξίδιον, έγνωρίζετε περί του άντικειμένου τουτου την γνώμην του σοφού συγγενούς σας Φλαμμερμόν, σεις, όστις όφθαλμοφανώς πείθεισε περί τής αληθείας ταύτης;

Ο Γοντράν καταστυνωρηθείς και σκεφθείς όλίγον, απήνησεν.

- Μοι επιτρέπετε, κ. Όσιπώφ, μίαν έρώτησιν;

- Όποιαν; όμίλει.

- Μας έίπετε πρό όλίγου, ότι τό βλήμα του Σάρπ διηουθήθη προς τό έτερον ήμισφάριον και ότι ήμεις έχομεν διέλθει του βορείου πόλου και προχωρήσει επίσης εις αυτό ένθα επικρατεί σκότος· πώς ήδη ενταυθα επικρατεί ήμέρα;

- Άπλούστατα, απήνησεν ο γέρων, διότι ήδη τό όρατόν ήμισφάριον είναι βεθυθισμένον εν τή σκότει.

Ο Γοντράν εισώπησε διά να μη έίπη έτέραν άνοησίαν.

- Περύργον, έίπε καθ' έαυτόν, πράγμα φυσικώτατον, όπρι δέν είχαν σκεφθί.

Και έίτα προσέθηκον·

- Ένόμισα, ότι εύρισκόμεθα εν τή όρατῃ ήμισφαιρίω.

- Έάν συνέβαινεν ούτω, δέν θ' άνεπιόμομεν ίσως τόσον εύκόλως, όπως κατά την ώραν ταύτην και μολονότι ύπάρχει άτμόσφαιρα, ως γνωρίζετε, είναι τόσον άσθενής, ώστε εάν κάμωμεν έκδρομήν εις τὰ μέσα ταύτα, θα λάβωμεν άνάγκην των αναπνευστικων ήμών εργαλείων.

Κατά την στιγμήν εκείνην άλλόκοτος πρότερος ήκούσθη όπισθεν αυτών, εν φ ή Σιλήνη διαρρυνύεται εις γέλωτας.

- Πάτερ, άνέκραξεν αυτη, ιδέτε τον Αμερικανόν καταστρέφοντα τον κλωβόν μας.

Έστράφησαν και είδον τον Ιωνάθαν θραύοντα μετ' εύκολίας τους χονδρούς στύλους και ύποτοθωρίζοντα.

- Έγώ πολίτης των Ηνωμένων πολιτειών... κάτοικος τής Νέας Υόρκης... να είμαι κλειόμενος ιδώ μέσα ως πτηνόν·

- By-god! έίτα προσέθηκον, έκαμον καλά να κρυφθώσιν, άλλως θα τους έθρυνον ως τὰ ζύλα ταύτα.

Ο Όσιπώφ έμειδίασε και έίπεν.

- Φυσικώτατον, δοκιμάσατε κύριοι και κυρίαί τας δυνάμεις σας και θα ιδήτε, ότι μετ' εύκολίας θα θραύσητε και ήμεις ταύτα.

Και όντως όλοι έπραξαν τό αυτό και είδον ότι ή δύναμις των είχε καταπληκτικώς αύξήσει.

Τότε ο κόμης άνέκραξεν.

- Άφου ούτως συμβαίνει, οι κύριοι σεληνίται θα καλοπεράσωσι μαζί μας, εάν τολμήσωσι να άντισταθώσιν.

Είτα δε ένθυμηθέντες τό βλήμα των πάντες δηρώτων έαυτούς τί άπέγεινε τουτο, έν φ' ουδεις ήδύνατο νά δώση, σάφη έξηγήσει περί της τυχής του.

— Βύτυχώς, προσέθηκε ό γέρονς Όσιπώφ, μάς άφήκαν ένταυθα πάντα τά έργαλείά μας και ίδού ή πυξίς είνε κατεστραμμένη, τό δε βαρόμετρον δείκνυσι 320 χιλιοστομέτρων άτμοσφαιρικήν πίεσιν και τό υγρόμετρον άπόλυτον ξηρασίαν.

— Εύρισκόμεθα έντός κρατῆρος έσβεσμένου ίδού, παρατηρήσατε καλώς, είπεν ό Φρικουλέ,

Και ήτοιμάζετο νά προσθήσει τι, ότε αίφνιδίως παρατηρών έναντι αυτού κινούμενα άντικείμενα.

— Οί Σεληνίται, οί Σεληνίται άνέκραζεν, φυλαχθήτε.

Και όντως άνά εις άπό τινος παρακειμένου σπηλαίου, όπερ οί ήμέτεροι ταξειδιώται δέν είχαν παρατηρήσει, έξηρχοντο μετά προσοχής πλησιάζοντες δωδεκάς περιέργων όντων γιγανταδών διαστάσεων.

Κεχνηότες έξ έκπλήξεως ό Όσιπώφ και οί σύντροφοί του παρητήρουν πεφοβισμένοι τους μέχρι δώδεκα περίπου ποδών ύψηλους τούτους γίγαντας, των όποιων ό σχηματισμός όλίγον διέφερε του των γηνίων. Η κεφαλή των είχε σχήμα καταπληκτικώς όγκώδες και δυσανάλογον προς τό σώμα. Έκινείτο δε εις τό άκρον λαίμου μακρού και λεπτού, στηριζόμενου επί ώμων επίσης στενών και άπσκληρωμένων, εις τους ώμους δε τούτους ήσαν προσσημοσμένοι βραχιόνες ισχνοί και όστεώδεις καταλήγοντες εις χείρας πλατίας δυοίας προς κοπάνας.

Ό θώραξ αύτών έντελώς έπιπέδως ώσει νά μη περιείχεν ούτε πνεύμονας ούτε έντόσθια έφθανε μέχρι των κνημών επίσης όστεωδών και καταληγουσών εις πόδας έντελώς μακρούς και δυσμόρφους. Τό πρόσωπον είχαν έντελώς στρογγύλον άνευ μύστακος, πάγωνος και όφρύων, τό δε βλέμμα έντελώς εύθι και παγετώδες. Τά δε ώτά των και τό στόμα ήσαν παμμέγιστα, ένφ' ή κόμη άτημελήτως έρριμμένη όπισθεν έξικνείτο μέχρι των ποδών.

Ό Γοντράν έλαβεν άμέσως τό όπλον του και έτοποθετήθη πρό της Σελήνης, πλην οί σύντροφοί του τῷ έπέβαλον σιωπήν πριν ή καλώς άντιληφθώσι του άποθνησκόμενου.

— Πώς θά κατορθώσωμεν νά συνεννοηθώμεν, ήρώτησε τότε ό Γοντράν, άφού αυτοί έχουσιν άλλον οργανισμόν και ή φωνή μας ίδω μόλις δύναται νά άκουσθί μεταξύ μας.

— Τώρα θά ιδήτε, άπήντησεν ό Φρικουλέ, και πηδήσας δύο βήματα έφθασε επί ύψηλοϋ τινος βράχου, 5 ως έγγιστα μέτρων ύψους, στραφείς έν ταυτῷ προς τους Σεληνίτας. Ό δ' άρχηγός τούτων έννοήσας τόν σκοπόν του Φρικουλέ, διηυθύνθη μόνος προς αυτόν και πλησιάσας, εις 10 μέτρων άπόστασιν άπήγγειλε μικρόν λογιδίριον έν εύήχῳ διαλέκτῳ ής αϊ άπηχάσεις άντήχουν επί των παρακειμένων πλεωρών του κρατῆρος. Άπό καιρού δε εις καιρόν έσταμάτα εξατάζων μετά προσοχής διά του βλέμματος εάν τόν ένόουν, και μετά ταυτα έξηκολούθει.

Πάντες τόν ήκουον μετά προσοχής. Αίφνης όμως έσπαμάτησε και διά της χειρός προσεκάλεσε τους ταξειδιώτας νά άπαντήσωσι.

— Τι είπες; τί είπεν; ήρώτησε τότε ό Ίωνάθαν.

— Μας έρωταϋν ποιόν είμεθα, πάθεν ήλθομεν και τί θέλομεν, είπεν ό Φρικουλέ.

— Αί, και πώς θά τους άπαντήσης; ήρώτησε τότε ό Γοντράν.

— Ίδού, είπείπεν ό Φρικουλέ,

Και έξαγαγών κιμωλίαν εκ του θυλακίου του έχάραξε επί τινος μελανού έπιπέδου δύο σφαίρας παριστώσας την γην και την σελήνην και είτα δι' έτέρας γραμμής ήνωσε ταύτας εξηγήσας έν ταυτῷ διά σχήματος την πορείαν, ήν έκαμον άπό της γῆς εις την σελήνην.

Ό Σεληνίτης έκπλήσασα, έκπλήγη, ένόησε και έχάρη, μεθ' ό καλίσσε τους συντρόφους του τούς είπεν, ότε είνε κάτοιχοι της γῆς, οτινες ήλθον ένταυθα διά του βλέματος.

— Πώς σας φαίνονται οί σεληνίται; ήρώτησε τότε ό Γοντράν την Σελήνην.

— Πολύ άηδέις και άσχημοί, άπήντησεν αύτη μετ' άποστροφής.

— Και μόλα ταυτα έχω τους ένόμιζα μάλλον άνεπτυγμένους και πλουσιωτέρους ήμών, προσέθηκε ό Φαροενχάιτ.

— Έγώ τους εύρον, όπως τους έσκεπτόμην; είπείπεν ό Όσιπώφ, διότι και αυτοί έκζητήσαν ως ήμεις εκ του ήλιακού νεφελώματος. Έν τούτοις όμως εύρίσκω, ότι έχουν εγκέφαλον μάλλον άνεπτυγμένον του ίδικού μας, άφού φέρωσι κεφαλήν όγκωδεστέραν.

(Έπεται συνέχεια)

ΟΥΡΑΝΙΑ

Γλυκύφθογγοσ ή λαλιό του στόματος εκείνης, Τό όμμα λάμπον, εύχαρι και κάτοπτρον μαγείας, Τό συγκεντρούν μαρμαρυγας ως τηλαυγους Σελήνης Και άναδίδον άστραπας ήλεκτρισμού αιθρίας, Τό σκίοφρον τους όφθαλμούς με γοητείαν όσέφει, Τά βλέμματά της προσήλοι ήρέμα ως τά δρέφη.

Οί όφθαλμοί της άβυσσος πυρφόρου μαγγανείας, Ηπερ του πλάνου έρωτος τό σέλασ κατοπτρίζει, Προς δε τας μάλλον σκυθρωπάς και άπαθείς καρδιās Με μίαν της άνάφλεξιν άνάπτει και φλογίζει. Τό στόμα της μελίρρυτον όταν άνοιγή τέλος, — Ό λόγος του εξέρχεται ως ύμεναίου μέλος. =

Τό κάλλος της έπιτερπείς εκθείε λαμπηδόνας Της άφελείας έν χειροί χρυσοϋν κρατεί τό δόρυ, Αϊ παρειαί της εύσομοι ως ρόδον εις λειμῶνας Θάλλουσι και ρόδων άρωμα ένδύεται ή κόρη; Είς κυανούν άρέσκειται των ένδυμάτων χρώμα, Μεθ' οϋ ΣΗΜΑΙΑΝ μας τελει τό πάλλευκόν της σώμα.

Ω! . . ταύτην εάν έβλεπεν εις τά παρθένα δάση Βαδίζουσαν με σταθερόν βηματισμόν ό Δέων, Γόνυ θά εκκλινεν αύτη και ως εκ φθόνου τ' άλλη Μακράν θά έγκατέλειπε δρυχώμενος και κλαίων. Πτηρίς έστι τό βημά της, και πλήρες μεγαλειού Έκείνο, υπερβάλλοντος, του φοβερού θηρίου.

Η κόμη της σγουροξανθος και έμπλεως χρυσίου Διακλαδούται επί της άβρας της ώμοπλάτης, Έξ άλλου δε ως χαραυγή μετ' άργυρου πλαισίου Αύγάζει άπ' τά χείλη τό γλυκύ μειδιάμα της. Είτιν' ουρανός τά κάλλη της τό πνεύμα της Εϋδία, Πλήρες θελήτηρων όνομα και τουτο — Ούρανία. —

Ως ποιητής παρίσταται λάτρις του Ιδεώδους Και την ψυχήν αύτης πλανά εις φωταυγείς δάσεις. Άνάπλεως άκτίνων και τρυφής φαντασιώδους Έκει . . . εύρίσκει ήδονάς εκεί . . . αγαλλιάσει. Τρισόλιθος λογίζεται νά ζή έν τῇ εκστάσει Και έν τῇ του ίδανικού τερπνῆ άντανακλάσει.

Μόνην αύτην ήγάπησα και άγαπῶ είσέτι, Τό τάλαν σθηθός μου λυγμούς και γόους έπαφίνει, Και ούτω διαρρέουσι του βίου μου τά έτη, Λατρεύω πλην περιπαθῶς την άγνωστον . . . Έκείνην.

Είνε όνειρων χίμαιρα φαιδρά τις όπτασία Και έρωσ μου πλατωνικός ή νύμφη . . ΟΥΡΑΝΙΑ Πενθήλαος Κόρυδαλος.

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΜΑΝΙΑ

Ό Έρωσ και ή Μανία τά δυό, μιās μάννας γέννα, Ένα καιρό πῶς ήταν, λένε άγαπημένα, Κι' έπαιζαν δια μέρα, ώσαν καλά παιδάκια, Στον Όλυμπο επάνω χιλιάδες παιχνιδάκια, Μα μάλασαν μιὰ μέρα για μιὰ μικρή αίτία Και τ' άδελφοϋ της βγάζει τά μάτια ή Μανία, Η Αφροδίτη τότε, θυμώνει ή κυρία, Κ' εύθὺς καταδικάζει την άσπλαχνη Μανία Νά δδηγή για πάντα σ' όλα της γῆς τά μέρη Τον Έρωτ' άπ' τό χέρι, Και από τότε λέγουσ' δλους της γῆς τους τόπους, Ό Έρωσ με Μανίαν πῶς πιάνει τους άνθρώπους. Γ. Α. Καρυστινάκης.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

52. Αίνιγμα

Ένα ώμορφο πουλι Παύ' ετά δάση περπατεί Έάν χάση κάτι τι, Έν έπίρημα δηλοϊ.

53. Αίνιγμα

Τρέχω και πετώ, αλλά Κολυμβώ και φύλλω, Τώρα ένα ν. εις λ. Έάν μεταβάλω, Στη Γεωμετρία σου, είμαι τίχως άλλο.

54. Αίνιγμα

Είς ναούς Χριστιανών Θα με προσκυνήσης, Ένα γράμμα αρχικόν Άν μου σβύσης, Ένα ζών τρομερόν Θ' άπαντήσης.

55. Αίνιγμα

Τῆς Ηπειρου ήγεμόν Όστις έχει φονευθῆ Από χείρας γυναικῶν Έάν διχοτομηθῆ, Είς στοιχείον φοβερόν Πλην συγγρόνος και λαμπρόν Θα μετασχηματισθῆ.

56. Αίνιγμα

Τό ήμισϋ μου πρόθεσιν δηλοϊ, Τό άλλο μου Κυκλαδική τις νῆσος, Τό όλον μου σοφόν άποτελεϊ, Όστις με εξ' μεγάλους ήτο ίσος.

Γ. Α. Καρυστινάκης.

Η μαρτημένων διόρθωσις. Έν τῷ του προηγούμενου φύλλου ποιήματι «Τό άστέρι μου» προστίθεται υπό τόν τίτλον τά κατά παραδρομήν παραλειφθέντα Μ. Α. Μ., διορθούται δε τό έν τῷ 5ῳ στίχῳ εκ κακής άναγνώσεως προσέθον μή πως εις τό όρθόν με η η ε ς.

Λύσεις των έν τῷ 5ῳ φύλλῳ αίνιγμάτων.

40 Αίνιγμα. Άλίκτηρ — Έκτωρ.

Έλυσαν αυτό ό κ. Έμ. Βρυώνης εκ Πειραιώς, ό κ. Ηλ. Πετρόπουλος εκ Τριπόλεως, ή Δασποιός Ματθίλδη ή ήρωϊς, ό κ. Ν. Σανταφέρος εκ Τεργέστης και ό κ. Περ. Διγενής εκ Πειραιώς.

41 Αίνιγμα. Στρούθοκαμήλος.

Έλυσαν αυτό ό κ. Έμ. Βρυώνης εκ Πειραιώς, ό κ. Ηλ. Πετρόπουλος εκ Τριπόλεως, ή Δασποιός Μαρία Τσιργιώτου εξ Αθηνών και ό κ. Π. Διγενής εκ Πειραιώς.

42 Ερώτησις. Υδρα.

Έλυσαν αυτό ό κ. Ηλίας Πετρόπουλος εξ Υδρας, ή Δασποιός Ματθίλδη ή ήρωϊς, ή Δασποιός Μαρία Τσιργιώτου εξ Αθηνών και ό κ. Π. Διγενής εκ Πειραιώς.

43. Ερώτησις. Τό σμήνος των μελισσών περιέχει 20,000 περίπου εργάτιδας, 1,400 έως 1,600 κηφήνας και μιαν βασίλισσαν, θεωρουμένην ως κοινήν μητέρα, διατηρούσαν τά πάντα.

Ούδεις έλυσεν

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Η Β. Πύργον. Έπιστολή μετ' έπιταγής έλήφθη. Εύχαριστούμεν. Φύλλα άποστάλησαν. Αναμένομεν τόν Σεπτέμβριον εκκαθάρισιν, ως γράφετε. — Η. Π. Πύργον. Έπιστολή έλήφθη. Ζητούμενος αριθμός άπεστείλαμεν ύμιν ταχυδρομικώς. — Ν. Ν. Βόλον. Εύχαριστούμεν θερμώς δια σπυλπητηρίου εύχας σας άντεπευχόμενοι ύγιαν. — Γ. Π. Πετρία. Εύχαριστούμεν πολύ. Αναμένομεν ήμεις ως γράφετε. — Μ. Π. Ίωάννινα. Συνδρομαί έλήφθησαν. Εύχαριστούμεν πολύ. Άποδείξεις έδόθησαν κοιμιστή. — Δ. Κ. Αηξοϋριοϋ. Έπιστολή μετ' έπιταγής έλήφθη. Εύχαριστούμεν. Δι' ήμερολόγια έχετε δικαίον. Συγγώμη — Α. Α. Άάρισα. Συνδρομή σας έλήφθη. Εύχαριστούμεν Άποδείξεις μετ' αριθμῶν λαχείων σας έν παρόντι φύλλῳ. — Ν. Β. G i m n i c e a. Άντίτιμον ήμερολογίου φρ. 20 έλήφθησαν. Εύχαριστούμεν πολύ. Γράφομεν. — Ν. Δ. Βόνιτσαν. Σας μετηνέγκαμεν αυτόδι, ως γράφετε. — Μ. Γ. Ίωάννινα. Έλάβαμεν τας δύο συνδρομάς σας εις την Φύσιν και σας εύχαριστούμεν. Άποδείξεις παρεδώκαμεν κοιμιστή. — Γ. Κ. Όδησσόν. Συνδρομή σας έλήφθη. Εύχαριστούμεν. Αναμένομεν και των λοιπῶν συντόμως ως γράφετε. — Β. Σ. Άλεξάνδρειαν. Δελτάριον έλήφθη. Έχει καλώς, εμεθα σύμφωνα. Σχεδόν τά αυτά σας έγράφομεν. — Σ. και Δ. Άλεξάνδρειαν. Δελτάριον έλήφθη, λυπούμεθα πολύ, πλην εύχόμεθα νά γίνευσιν έργασίαι εις τό μέλλον. Προσπαθήσατε διά της σειράν. — Έ. Φ. Κέρκυραν. Σας αναμένομεν ως γράφετε, άλλως επιστολήν σας. Έχει καλώς διά λοιπά. — Ν. Π. Χαλκίδα. Δελτάριον έλήφθη. άπαντήσαμεν ταχυδρομικώς. — Δ. Π. Πάτρας, Σας άπνηγήσαμεν ταχυδρομικώς. — Α. Α. Άργυρόλιον. Έπιστολή έλήφθη. Έχει καλώς. Άποστείλατε ότι ήχετε. — Ν. Δ. Παρισίους. Έπιστολή χρημάτα έλήφθησαν. Έγράψαμεν, Ν. Κ. Τρίπολιν. Συνδρομή έλήφθη. άποδείξεις μετ' αριθμῶν λαχείου έν παρόντι φύλλῳ.

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Είδοποιούνται όσοι εκ των συνδρομητῶν της «Φύσεως» φυλάττουσι την σειράν των φύλλων αύτης και καταρτίζουσι τόμους, ως και οί προηθευόμενοι ετησίως εκ των γραφείων μας έτοιμούς τοιούτους, ότι έτριμασθέντων των καλυμμάτων και τευχῶν του 5ου ήδη λήξαντος έτους εύρίσκονται ταυτα έν τοις γραφείοις ήμών, εις τας συνήθεις τιμάς.

Έπίσης εύρίσκονται και σώματα άπλά και χρυσοδάτα του 1, 2, 3, 4 και 5 έτους.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Όσοι εκ των κ. κ. συνδρομητῶν της «Φύσεως» στερώνται φύλλων παρελθόντων έτων και έπιθυμοϋσι νά συμπληρώσωσιν αυτά, παρακαλοϋνται νά δηλώσωσι τοϋτο έχκαίρωσ εις την διεύθυνσιν, καθόσον έτοιμαζομένων ήδη των τευχῶν και του λήξαντος 5ου έτους, πάδοιανι άνέφικτος πάσα περαιτέρω παραγγελία.

**ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΑΣ
Ν. ΠΑΝΑΓΟΥ ΚΑΙ Δ. ΦΟΥΣΑΡΑ**

Ίδρυθέν **ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ τῷ 1886**

Κονιάκ γνήσιον ἐκ μωσχάτων σταφυλῶν
Βραβευθὲν ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τῆς Λυών.
Οἶζον τελειοποιηθὲν καὶ ἐξέχον ἐν Ἑλλάδι.
Ροῦμα ὑπέρτερα τῶν Ἀγγλικῶν.
Μαστίχα ἐφάμιλλοι τῆς Χίου.
Ἀγγέλικα ὑπόποτον καὶ γευστικώτατον.
Ζαμάικα «St. Georges».

**Βερμούτ, Ἀμέρ, Φερνέτ, Ἀφέντ-
Ἡδόποτα** (Liquers) διάφορα. μπανάνα, ἀνιζέτ
μαρασκίνο, βενεδικτίνη, κακάο, ἀνάνας.
κερασώ, ζενεπὶ τῶν Ἄλπεων, σατρίτζ,
κίνα, μέντα, ροσόλιον, τριαντάφυλλον,
πικρὸν κτλ. κτλ.

Μεγάλη παρακαταθήκη ἐξ ὄλων τῶν εἰδῶν.
Ταχίστη ἐκτέλεσις τῶν παραγγελιῶν.

**ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ**

H FRONZLI

**Δ. ΣΕΓΓΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΩΝ
ΕΝ ΒΟΛΩ** Ὁδὸς Ἑρμοῦ

Τὸ κατάστημα κατασκευάζει εἰδικῶς Κονιάκ ἐκ μωσχά-
των σταφυλῶν. Ποιότης ἀρίστη. Καταλληλότερον δι' ἀσθε-
νεῖς. Ἀμοιβὴ 25 χιλ. φράγκων εἰς ὄντινα ἤθελεν ἀνακαλύ-
ψαι ὅτι τοῦτο παράγεται ἐξ ἄλλης οὐσίας.

Ὅμοίως κατασκευάζονται ἅπαντα τὰ οἶνοπνευματώδη
ποτὰ πωλούμενα εἰς βαρέλια καὶ εἰς κιβώτια ἀνά 12 φιάλας.

**ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΠΡΟΝΟΜΙΟΝ
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΗΜΕΤΕΡΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ**

Ἡ διεθὺνσις τῆς «Φύσεως» συνεβλήθη μετὰ εἰδικοῦ
καλλιτέχρον ἐν Παρισίοις διὰ τὴν κατασκευὴν ἐλαιογρα-
φιῶν ἀπὸ μέγερθου ἐν μικρῶν φωτογραφιῶν εἰλημμέ-
νων ἐπὶ τοῖς ἀκολουθοῦσι ὄροις καὶ τιμαῖς :

Δ' ἐλαιογραφίαν μήκους	14	ἐπὶ	10	ἀντὶ	φρ. 7	ἐπὶ ὄψεσιν.
»	»	19	»	12	» 15	
»	»	22	»	16	» 20	
»	»	27	»	22	» 32	
»	»	35	»	27	» 42	
»	»	41	»	33	» 65	
»	»	55	»	46	» 95	
»	»	60	»	50	» 110	

Αἱ ἀνωτέρω τιμαὶ ὁρίσθησαν ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς
συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως» καὶ εἰσὶ προκληρωταὶ σὺν
τῇ ἀποστολῇ τῆς φωτογραφίας τοῦ ἐλαιογραφημένου
ἀντικειμένου.

Τὰ ξέθδα τῆς διασκευῆς καὶ ἀποστολῆς τῆς ἐλαιογρα-
φίας ἐν Παρισίοις μέχρι κατοικίας τοῦ ἀποδέκτου ὁρίσθη-
σαν ἐπὶ πλέον εἰς 10 %.

Ἀντὶ 30 φρ. μόνον ὁ αὐτὸς καλλιτέχνης ἀποστέλλει
καὶ ἐλαιογραφίαν μετὰ πλαισίου, παριστώσας διάφορα
φυσικὰ τοπεῖα δι' αἰθούσας φαγητοῦ λαμπρῶς ἐπεξεργ-
λασμένας.

ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ ΚΑΙ ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ

Δ. ΜΕΔΙΣΚΗΝΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

103 — Ὁδὸς Αἰόλου — 3

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ

ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΩΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΠΙΔΙΟΡΘΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ

ΔΙ' ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΕΧΝΙΤΟΥ

ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΤΙΜΑΙ ΜΕΤΡΙΩΤΑΤΑΙ

Ταχύτης, ἀκρίβειας, στερεότης, εὐθυνία.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ

H AMELOS

ΓΕΩΡΓ. Α. ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ ΚΑΙ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΝ ΒΟΛΩ

Εἰς τὸ ἀρτίως συσταθὲν κάλλιστον καὶ καθ' ὅλους τοὺς
κανόνας τῆς τέχνης κατάστημα τοῦτο κατασκευάζονται
ἅπαντα τὰ ἐκ τῶν μάλλον εὐχρηστών οἶνοπνευματώδη ποτὰ
καὶ πωλοῦνται εἰς τιμὰς συμφερωτάτας, οἷον Κονιάκ, ροῦμι,
οἶζο, μαστίχα, σατρίτζ, κερασώ, ἀφέντ, φερνέτ, κακάο,
ζαμάικα κτλ. Ποιότης ἀρίστη, γεῖσις ἐξαιρετος, χρῶμα
φυσικώτατον, διαύγεια ἐντελής.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ὁ ἐν Παρισίοις κ. Κωνστ. Θηράλης εὐρισκόμενος εἰς
σχέσεις μετὰ τῶν καλλιτέρων γαλλικῶν καταστημάτων εἰ-
δοποιεῖ ἅπαντας τοὺς ἐμπόρους καὶ ἐπιστήμονας ὅτι ἐπι-
φορτίζεται νὰ τοὺς προμηθεύσῃ πᾶν ἐμπόρευμα καὶ πᾶν
εἶδος νεωτερισμοῦ εἰς εὐθηνότερας τῶν ἐν Γαλλίᾳ τιμῶν.

Ἄντι νὰ κρατῆ ὡς οἱ ἐμπορευομεῖται ἅπασαν τὴν μεσι-
τείαν ἀρκεῖται εἰς τὸ ἥμισυ παρὰ τῶν πελατῶν του ὅστινες
θ' ἀγοράζωσιν οὕτως 5—10 οἰ^ο εὐθηνότερας τῶν τρεχου-
σῶν τιμῶν. Αἱ παραγγελίαι ἐκτελοῦνται τάχιστα. Ὁ βου-
λόμενος ἀποταθῆτω τῷ κ. Κωνστ. Θηράλη 3· rue des
Carmes 3 Paris.

ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΤΣΑΜΗ

143 — Ὁδὸς Ἑρμοῦ — 143

Μεταξὺ Καπνικαρέας καὶ Ὁραίας Ἑλλάδος

Εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ κ. Τσαμη, τὸ τόσον ἱσαζίας
τῇ φιλοκαλίᾳ ἀπερωμένον, εὐρισκονται ὠρολόγια ἐκ τῶν
μάλλον ἀνεγνωρισμένων ἐν Εὐρώπῃ καταστημάτων, παρὶ
τῆς στερεότητος καὶ ἀκρίβειας τῶν ὁποίων ἀρκεῖ μόνον ἡ
ἐγγύησις τῶν ὀνομάτων αὐτῶν. Ἔργασια ἱφάμιλλοι τῇ εὐ-
ρωπαϊκῇ. Ἐγγύησις αὐτῆς καὶ στερεότης.

Οἱ μέλλοντες νὰ προσέλθωσιν ἴστωσαν βέβαιοι, ὅτι εὐχα-
ριστηθήσονται διὰ τὴν στερεότητα, κομψότητα, τὸ μέτρον
τῶν τιμῶν καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν πάσης παραγγελίας.